

ΚΟΥΚΙ

κουκί, το, ουσ. [< μυν. κουκίν < κοκκίον, υποκορ. του αρχ. ουσ. κόκκος], το κουκί· συνήθως στον πλ. **τα κουκιά, α.** φαγητό από μαγειρεμένα κουκιά που σε ορισμένες περιπτώσεις δηλητηριάζει αυτόν που τα τρώει: «τα κουκιά δεν είναι συνηθισμένο φαγητό». Στη δεκαετία του 1950 οι πιτσιρικάδες τραγουδούσαν χωρωδιακά τα παρακάτω τραγουδάκι: -Θοδώρα, Θοδώρα που 'ν' ο Θοδωρής; -Στα κάστρα, στα κάστρα πήγαινε να τον βρεις. - Τον βρήκα, τον βρήκα έτρωγε κουκιά, έφαγα κι εγώ, γέμισα τα βρακιά. **β.** οι ψήφοι, οι ψηφοφόροι: «ο τάδε υποψήφιος πήρε τόσα κουκιά»·

- γεια σου Γιάννη; -Κουκιά σπέρνω ή καλημέρα Γιάννη; -Κουκιά σπέρνω ή τι κάνεις Γιάννη; -Κουκιά σπέρνω, βλ. λ. [Γιάννης](#)·

- δεν τρώω κουκιά ή δεν τρώμε κουκιά, δεν είμαι αφελής, ευκολόπιστος, δεν είμαι ανόητος, κουτός, βλάκας: «ήθελε να με βάλει στο χέρι, αλλά δεν ήξερε πως δεν τρώω κουκιά». Από το ότι τα κουκιά, ως φαγητό, είναι σε πολλούς οργανισμούς πολύ βλαβερά έως θανατηφόρα. Ο πλ. και το όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του. Για συνών. βλ. φρ. δεν τρώω κουτόχορτο ή δεν τρώμε κουτόχορτο, λ. [κουτόχορτο](#)·

- είναι (για) να μασάς κουκιά και να τον φτύνεις, είναι πολύ αντιπαθητικός ή είναι πολύ άσχημος, είναι τέρας ασχήμιας: «είναι πολύ καλό παιδί ο τάδε, αλλά, αν τον δεις, είναι για να μασάς κουκιά και να τον φτύνεις»·

- είναι λίγα τα κουκιά του ή λίγα είναι τα κουκιά του, βλ. συνηθέστ. είναι μετρημένα τα κουκιά του·

- είναι μετρημένα τα κουκιά του ή μετρημένα είναι τα κουκιά του, δεν έχει πολλή ζωή μπροστά του είτε λόγω μεγάλης ηλικίας είτε λόγω κάποιας ασθένειας: «πλησιάζει τα εκατό, κι εκ των πραγμάτων βέβαια μετρημένα είναι τα κουκιά του || το ιατρικό συμβούλιο αποφάνθηκε πως είναι μετρημένα τα κουκιά του». Από το ότι δύσκολα μπορεί κανείς να κάνει λάθος μετρώντας τις ψήφους. Πρβλ. σαν κουκιά μετρώ τα λόγια του καμπούρη, πίσω απ' το λευκό πανί μέσ' απ' το κιβούρι (Τραγούδι)·

- κουκιά έφαγε, κουκιά μαρτυράει, βλ. φρ. κουκιά έφαγε, κουκιά μολογάει·

- κουκιά έφαγε, κουκιά μολογάει, **α.** λέγεται γι' αυτούς που από κακή πληροφόρηση υποστηρίζουν ανόητες θέσεις: «επιμένει στη γνώμη του, γιατί κουκιά έφαγε, κουκιά μολογάει». **β.** λέγεται γι' αυτούς που είναι αμετακίνητοι σε μια άποψη, την οποία συχνά δεν έχουν υιοθετήσει μετά από λογική εξέταση, αλλά που είναι προϊόν προκατάληψης, συνήθειας ή αντίδρασης, και γενικά γι' αυτούς που δεν είναι ανοιχτοί στους νεωτερισμούς, που αντιδρούν στις αλλαγές: «εμ, βέβαια, περίμενες απ' αυτόν να κάτσει και ν' ακούσει τη νέα μου πρόταση; Αυτός κουκιά έφαγε, κουκιά μολογάει!». **γ.** λέγεται ειρωνικά για αφελή άνθρωπο, που δεν μπορεί να πει ψέματα: «θα στα πει όλα όπως ακριβώς έγιναν, γιατί αυτός ο άνθρωπος κουκιά έφαγε, κουκιά μολογάει»·

- κουκιά μετρημένα, λέγεται για κάτι που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση, γιατί είναι υπολογισμένο με ακρίβεια: «δεν πρέπει να 'χεις την παραμικρή αμφιβολία για το σύνολο του λογαριασμού, γιατί είναι κουκιά μετρημένα τα πράγματα που πήρες»·

- όποιος κερδίζει στη στεριά και θάλασσα γυρεύει, ο διάβολος του κώλου του κουκιά του μαγειρεύει, βλ. λ. [θάλασσα](#)·

- το κουκί και το ρεβίθι, αρχή πολλών παραμυθιών. Συνήθως πιο ολοκληρωμένο θα σας πω ένα παραμύθι, το κουκί και το ρεβίθι. Μια φορά κι έναν καιρό(...). (Λαϊκό τραγούδι: κύλησε νερό στο μύλο να ξυπνήσει η μυλωνού. Στο παιδί μου να τη στείλω που 'ναι άστρο τ' ουρανού. **Να του πει ένα παραμύθι. Το κουκί και το ρεβύθι**)·

- τρώει κουκιά, είναι αφελής, ευκολόπιστος, είναι ανόητος, κουτός, βλάκας: «αφού τρώει κουκιά, μια ζωή θα τον ξεγελούν και θα τον κοροϊδεύουν». Για συνών. βλ. φρ. τρώει κουτόχορτο, λ. [κουτόχορτο](#)·